

Flandes y la pintura en Cataluña, Valencia y Mallorca, a lo largo del siglo XV

Los primeros contactos artísticos de los diversos territorios de la Corona de Aragón con Flandes se remontan al cambio de siglo, periodo conocido, por su homogeneidad en todas las artes, bajo el nombre de gótico internacional, gótico cortesano o arte del 1400.

A partir de este esquema formal y de la mano de diversos artistas flamencos, tales como Robert Campin, los hermanos van Eyck y Rogier van der Weyden, entre otros tantos, se produjo el despertar, ciertamente espectacular, de una nueva variante gótica, -conocida como *ars nova*, arte nuevo o realismo flamenco-, que alcanzó gran fama y prestigio en todas las cortes europeas.

En la difusión del nuevo paradigma francoflamenco y más allá de los múltiples regalos de obras de arte realizados por las cortes del norte a los monarcas de la Corona de Aragón y el importante comercio que se mantuvo con Flandes tuvieron un papel singular los diversos artistas extranjeros que se establecieron en las principales ciudades de la Corona.

Gracias a estos intercambios y viajes, en este estudio ponemos de relieve la difusión en Valencia de esquemas figurativos propios de los maestros de Trebon, Teodorico, Bertram von Minden, San Juan Bautista y van Reigern, entre otros. Un espectacular inicio que da paso a artistas como Gonçal Peris y a algunas de sus obras inéditas: dos tablas del retablo mayor de la iglesia parroquial de Alzira (Valencia) y un compartimiento con la escena de la Lapidación de Cristo.

También se indaga en la incidencia de Flandes en diversas pinturas de los grandes maestros de retablos del siglo XV: Lluís Borrassà, Lluís Dalmau, el Maestro de la Porciúncula, el Maestro de Bonastre, Jaume Huguet, Joan Reixach, Bartolomé Bermejo, Rodrigo de Osona, el Maestro

de Altura, Pere Niçard, Pere Terrencs y Jaume Vergós II. Asimismo, los contactos con Aragón nos permiten investigar en la vertiente flamenquizante de obras, muy poco conocidas o inclusive inéditas, pintadas por creadores como Blasco de Grañén, Martín Bernat o Juan de la Abadía.

Finalmente, los contactos entre la pintura catalana y valenciana nos han conducido hasta el retablo de la Visitación de la catedral de Barcelona, conjunto pictórico que pudiera ser obra del pintor Jaume Vergós II. Francesc Ruiz i Quesada

Flandes i la pintura a Catalunya, València i Mallorca, en el decurs del segle XV

Els primers contactes artístics dels diversos territoris de la Corona d'Aragó amb Flandes es remunten al canvi de segle, període conegut, per la seva homogeneïtat en totes les arts, sota el nom de gòtic internacional, gòtic cortesà o art del 1400. A partir d'aquest esquema formal i de la mà de diversos artistes flamencs, com ara Robert Campin, els germans van Eyck i Rogier van der Weyden, entre d'altres, es va produir el despertar, certament espectacular, d'una nova variant gòtica, -coneguda com ars nova, art nou o realisme flamenc-, que va aconseguir gran fama i prestigi en totes les corts europees.

En la difusió del nou paradigma francoflamenc i més enllà dels múltiples regals d'obres d'art realitzats per les corts del Nord als monarques de la Corona d'Aragó i l'important comerç que es va mantenir amb Flandes van tenir un paper singular els diversos artistes estrangers que es van establir en les principals ciutats de la Corona.

Gràcies a aquests intercanvis i viatges, en aquest estudi posem en relleu la difusió a València d'esquemes figuratius propis dels mestres de Trebon, Teodorico, Bertram von Minden, Sant Joan Baptista i van Reigern, entre d'altres. Un espectacular inici que dona pas a artistes com Gonçal Peris i algunes de les seves obres inèdites: dues taules del retaule major de l'església parroquial d'Alzira (València) i un compartiment amb l'escena de la Lapidació de Crist.

També s'indaga en la incidència de Flandes en diverses pintures dels grans mestres de retaules del segle XV: Lluís Borrassà, Lluís Dalmau, el Mestre de la Porciúncula, el Mestre de Bonastre, Jaume Huguet, Joan Reixach, Bartolomé Bermejo, Rodrigo d'Osona, el Mestre d'Altura, Pere Niçard, Pere Terrencs i Jaume Vergós II. Així mateix, els contactes amb Aragó ens permeten investigar en el vessant flamenquitzant d'obres, molt poc conegudes o fins i tot inèdites, pintades per creadors com Blasco de Grañén, Martín Bernat o Joan de l'Abadía.

Finalment, els contactes entre la pintura catalana i valenciana ens

han conduït fins al retaule de la Visitació de la catedral de Barcelona, conjunt pictòric que pogués ser obra del pintor Jaume Vergós II. • Francesc Ruiz i Quesada

Descargar